

TĂNG CƯỜNG ĐOÀN KẾT THỐNG NHẤT TRONG CÁC TỔ CHỨC CỦA ĐẢNG

Hà Thị Quế

Đoàn kết thống nhất là bản chất của đảng vô sản kiểu mới. Củng cố và tăng cường đoàn kết thống nhất trong Đảng là nguyên lý cơ bản và là yêu cầu thường xuyên của công tác xây dựng Đảng. Không kể lúc thuận lợi hay khi gặp khó khăn, bao giờ Đảng ta cũng chăm lo xây dựng và giữ gìn sự đoàn kết thống nhất của mình, "... vì đó là sinh mệnh của Đảng. Đảng kiên quyết chống lại mọi hiện tượng chia rẽ, bè phái trong Đảng. Mỗi đảng viên phải giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như "giữ gìn con người của mắt"¹.

Hiện nay chúng ta đang gánh vác nhiệm vụ lịch sử vô cùng vẻ vang, nhưng rất khó khăn, phức tạp: đánh bại cuộc chiến tranh xâm lược của đế quốc Mỹ, bảo vệ và xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, giải phóng miền Nam, tiến tới thống nhất nước nhà; đồng thời làm tròn nghĩa vụ quốc tế cao cả của mình. Hơn lúc nào hết, chúng ta phải củng cố và nâng cao hơn nữa sự nhất trí của Đảng.

Căn cứ vào tình hình năm được, chúng tôi thấy cần nhấn mạnh mấy vấn đề sau đây, nhằm tăng cường đoàn kết thống nhất trong các tổ chức của Đảng hiện nay.

I - Xây dựng sự nhất trí mạnh mẽ trong việc chấp hành đường lối, chính sách và các nghị quyết của Đảng.

Đảng ta là một đảng luôn luôn đoàn kết thống nhất. Đại hội toàn quốc lần thứ ba, khi tổng kết các bài học kinh nghiệm lớn của Đảng, đã khẳng định: "Đảng ta có truyền thống đoàn kết thống nhất. Đó là phải ra sức phát huy và nâng cao truyền thống đó"².

---

¹ Điều lệ Đảng: Phân cương lĩnh chung.

² Văn kiện Đại hội, tập I, trang 153.

Mỗi người chúng ta đều rất tự hào về truyền thống đoàn kết thống nhất của Đảng ta. Truyền thống đó đã được thử thách và tôi luyện trong lửa cách mạng. Trong lịch sử trước kia, cũng như hiện nay, mặc dù đứng trước những khó khăn nghiêm trọng, trước những bước ngoặt lớn, Đảng ta vẫn luôn luôn đoàn kết, thống nhất vững chắc. Đứng về chung toàn Đảng mà nói, từ xưa đến nay chưa bao giờ Đảng ta có sự chia rẽ về đường lối và xảy ra bè phái về tổ chức, không có nhóm phái đối lập ở trong Đảng. Nhờ vậy, chúng ta đã vượt qua nhiều thử thách, khó khăn, giành hết thắng lợi này đến thắng lợi khác.

Khẳng định lại truyền thống trên đây của Đảng để mọi người chúng ta có sự nhìn nhận và đánh giá một cách toàn diện, đúng đắn, khi nghiên cứu và giải quyết vấn đề tăng cường đoàn kết thống nhất trong Đảng hiện nay, tránh mọi khuynh hướng lệch lạc, thiên về khuyết điểm tồn tại, quyền mất, hoặc không chú ý đầy đủ ưu điểm cơ bản và chủ yếu trên.

Truyền thống đoàn kết thống nhất của Đảng được xây dựng và củng cố, đương nhiên gắn liền với vấn đề đấu tranh khắc phục các khuynh hướng chính trị và tư tưởng lệch lạc, các hiện tượng lỏng lẻo về ý thức kỷ luật, thiếu nhất trí mạnh mẽ trong hành động, các biểu hiện nhất thời thiếu đoàn kết ở trong một số bộ phận của Đảng...

Hiện nay truyền thống đoàn kết thống nhất của Đảng đang được phát huy. Trước thử thách và yêu cầu mới của lịch sử, Đảng ta càng vững vàng hơn, sự nhất trí của Đảng được củng cố hơn. Toàn Đảng xiết chặt hàng ngũ chung quanh Trung ương Đảng, đang ra sức phấn đấu cho thắng lợi của đường lối chống Mỹ, cứu nước và đường lối xây dựng mối quan hệ quốc tế đúng đắn của Đảng. Tuy nhiên, không phải trong các tổ chức của Đảng không còn những biểu hiện tiêu cực tổn hại cho đoàn kết, ảnh hưởng xấu đến việc thực hiện các nhiệm vụ, đường lối, nghị quyết của Đảng. Trong các biểu hiện này, chúng tôi thấy có hai loại cần phải tập trung giải quyết tốt: Một là, những biểu hiện thiếu nghiêm chỉnh, triệt để

chấp hành một cách sáng tạo đường lối, chính sách và các nghị quyết của Đảng, gây trở ngại cho việc thống nhất tư tưởng và hành động của đông đảo đảng viên. Hai là, những biểu hiện mất đoàn kết giữa cá nhân một số đồng chí cán bộ lãnh đạo ở trong một số tổ chức của Đảng.

Đối với hai loại biểu hiện này, cần phải có sự xem xét và đánh giá đúng, từ đó mới có phương hướng giải quyết đúng được. Nhiều đồng chí không thấy hết ý nghĩa và tác hại của những thiếu sót thuộc loại đầu, nên không coi trọng giải quyết nó, thường chú ý nhiều đến loại thứ hai, coi như chỉ những thiếu sót thuộc loại này mới tổn hại trực tiếp đến sự đoàn kết thống nhất của Đảng, mới đáng quan tâm để khắc phục. Cách nhìn nhận, và hướng giải quyết như vậy không đầy đủ và đúng đắn.

Đương nhiên, chúng ta phải rất coi trọng giải quyết tốt tình trạng mất đoàn kết trong quan hệ cá nhân giữa một số đồng chí trong một số tổ chức của Đảng hiện nay. Vì nó xảy ra khá phổ biến, cá biệt có nơi nghiêm trọng, kéo dài, và vì thường xảy ra giữa những cán bộ lãnh đạo nên ảnh hưởng xấu đến công tác chung. Tuy nhiên, chỉ hướng vào đó thì chưa đủ, hơn nữa cũng chưa hẳn là hướng đáng chú ý nhất. Dù sao những thiếu sót thuộc loại này cũng chỉ là vấn đề quan hệ cá nhân giữa các đảng viên, không phải giữa đảng viên với tổ chức đảng, và ảnh hưởng của nó có phạm vi nhất định. Trái lại, những thiếu sót không nghiêm chỉnh, triệt để chấp hành một cách sáng tạo đường lối, chính sách và các nghị quyết, chỉ thị của Đảng có ảnh hưởng đến hành động của số rất đông đảng viên và quần chúng, biểu hiện sự thiếu nhất trí về nhận thức và hành động trong Đảng, ảnh hưởng đến việc thực hiện những mục tiêu chính trị của Đảng.

Chúng ta có ưu điểm rất lớn là toàn Đảng thống nhất thành một khối, nhất trí phấn đấu theo phương hướng đường lối, nghị quyết của Đảng. Sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước đang được đẩy mạnh và cổ vũ nhiệt tình của đông đảo đảng viên, tập trung ý chí của toàn Đảng. Nhiều bộ phận của Đảng đang phát huy khí thế cách mạng mạnh mẽ của đông đảo

đảng viên và quần chúng, giành nhiều thắng lợi trong sản xuất và chiến đấu. ở đây các đồng chí đã chứng tỏ bằng hành động ý chí nghiêm chỉnh, triệt để thực hiện nhiệm vụ, đường lối và các nghị quyết của Đảng một cách sáng tạo, biểu hiện sự nhất trí sâu sắc với đường lối của Đảng. Tuy nhiên, hiện nay chưa phải tất cả các địa phương, các bộ phận của Đảng đều làm được như vậy. Còn một số nơi nhiệt tình cách mạng của đảng viên và quần chúng chưa được động viên hướng vào việc thực hiện các mục tiêu, nghị quyết của Đảng. hành động của tập thể tổ chức đảng ở đây chưa mạnh mẽ, còn rời rạc, khảng tảng. Hiện tượng thiếu ý thức tổ chức và kỷ luật không nghiêm chỉnh, triệt để chấp hành nghị quyết, chỉ thị, chính sách, chế độ của Đảng và Nhà nước hiện còn phổ biến, một số trường hợp nghiêm trọng. Vì vậy nhiệm vụ, yêu cầu của Đảng và Nhà nước không được thực hiện đầy đủ, đúng mức, kịp thời; đương nhiên ảnh hưởng không tốt đến sự nghiệp chung và làm giảm sút sức chiến đấu của Đảng.

ở nhiều nơi còn có tình trạng phân tán khá nặng, nhất là ở những nơi trong nội bộ cơ quan lãnh đạo có sự thiếu đoàn kết giữa cá nhân một vài đồng chí. Nhiều chủ trương công tác không được đưa ra tập thể bàn bạc hoặc bàn bạc không kỹ, ý kiến không nhất trí, kết luận không dứt khoát, hoặc có nghị quyết chung nhưng mỗi người về phổ biến và làm theo ý riêng của mình. Kết quả là hành động của đảng viên và quần chúng bị phân tán, và gây cho cấp dưới những tư tưởng hoài nghi, tiêu cực.

Những biểu hiện trên đây rõ ràng là trái ngược với yêu cầu tăng cường sự thống nhất của toàn Đảng, làm cho Đảng không tập trung và phát huy được đầy đủ sức mạnh của tập thể đông đảo đảng viên, hạn chế trong chừng mực nhất định những thắng lợi cách mạng mà Đảng có thể giành được. Chúng ta phải hết sức coi trọng khắc phục các hiện tượng tiêu cực này, nâng cao hơn nữa sự nhất trí trên nhận thức và hành động của toàn Đảng, biểu hiện trong việc kiên quyết và triệt để chấp hành đúng đắn và đầy đủ nhất đường lối, chính sách và các nghị quyết của Đảng. Yêu cầu này đặt ra là cho tất cả các tổ chức của Đảng, các cán bộ, đảng viên,

không chỉ riêng đối với một bộ phận hoặc cá nhân đảng viên nào. Nơi nào, người nào còn có khuyết điểm thì phải ra sức sửa chữa khuyết điểm, nơi khác, cán bộ, đảng viên khác đang làm tốt thì phải phấn đấu để làm tốt hơn.

Trước hết, mỗi cơ quan và mỗi cán bộ đảng viên phải có thái độ nghiêm túc trong việc nghiên cứu đường lối, chính sách và các nghị quyết của Đảng làm cho nhận thức của mình nhất trí sâu sắc với các quan điểm, tư tưởng trong đường lối, chính sách của Đảng, làm cơ sở cho việc thực hiện tốt nó. Phải chống thái độ chủ quan, tự mãn, bảo thủ.

Đường lối, chính sách và các nghị quyết của Đảng thể hiện ý chí của toàn Đảng là lập trường, quan điểm, thái độ của Đảng trên các vấn đề chiến lược, sách lược và phương hướng đấu tranh cách mạng. Nó là kết quả của sự tập trung trí tuệ của tập thể tổ chức đảng, nói chung phản ánh đúng đắn nguyện vọng cơ bản của quần chúng và yêu cầu phát triển của cách mạng. Nó chỉ đạo hành động thống nhất của toàn Đảng, tập trung sức mạnh của đông đảo đảng viên và quần chúng vào những phương hướng đúng đắn, nhằm giành thắng lợi cho cách mạng. Vì vậy thái độ duy nhất có tính đảng là phải thật sự nghiêm túc nghiên cứu một cách sâu sắc và đầy đủ đường lối, nghị quyết của Đảng, nhất là đối với những nghị quyết quan trọng, làm cho nhận thức và hành động của mình tự giác và nhất trí với tư tưởng của Đảng; trên cơ sở đó mới có thể có sự sáng tạo trong hành động, mới có thể giáo dục và động viên quần chúng đứng lên hành động mạnh mẽ theo phương hướng của Đảng được. Mọi thái độ coi thường hoặc nghiên cứu một cách qua loa, lớt phớt đều mang lại hậu quả tai hại. Những đồng chí vin vào nguyên tắc được quyền có ý kiến khác và giữ ý kiến mình khi chưa nhất trí với đường lối, chính sách của Đảng hoặc chủ trương, nghị quyết của cấp trên, để từ chối hoặc không nghiêm túc, thật sự đi sâu nghiên cứu, tìm hiểu đường lối, chính sách của Đảng, chủ trương, nghị quyết của cấp trên là thái độ hoàn toàn không đúng. Về tư tưởng, chúng ta không ép buộc đảng viên ngay một lúc phải hoàn toàn

nhất trí với tư tưởng của Đảng, không phủ nhận đảng viên có quyền đề đạt, phát biểu với Đảng ý kiến, quan điểm của mình khác với Đảng, sau khi Đảng đã có nghị quyết, Đảng sẽ xem xét đầy đủ những ý kiến trên, coi đây là một sự đóng góp của đảng viên đối với Đảng, song Đảng cũng yêu cầu đảng viên phải nghiêm túc nghiên cứu, tìm hiểu sâu sắc đầy đủ nghị quyết của Đảng, nhằm làm cho nhận thức tư tưởng của mình nhất trí với tư tưởng của Đảng, nhất là khi Đảng đã khẳng định và thực tiễn đã chứng minh về sự đúng đắn của nghị quyết đó. Đồng thời, nguyên tắc tổ chức và kỷ luật không cho phép đảng viên được phát biểu và truyền bá trong đảng viên khác và trước quần chúng hay bất cứ một người nào khác, những ý kiến của mình trái với quan điểm của Đảng.

Để hiểu sâu sắc tinh thần và thực chất của đường lối, chính sách và nghị quyết của Đảng không thể chỉ nghiên cứu qua một lần là đủ, mà phải đi sâu tìm hiểu, phải đi vào thực tiễn sản xuất, chiến đấu, từ trong thực tế tổ chức quần chúng thực hiện nghị quyết của Đảng mà tìm hiểu và nâng cao nhận thức của mình đối với đường lối chính sách. Rất nhiều ví dụ chứng tỏ rằng chỉ có đi vào thực tiễn vận động quần chúng mới hiểu đầy đủ và quyết tâm thực hiện đường lối, nghị quyết của Đảng.

Đường lối, chính sách của Đảng thể hiện lập trường, quan điểm cách mạng của Đảng. Không có tình cảm và thái độ tích cực cách mạng thì không thể tiếp thụ và nhận thức đầy đủ sâu sắc nó được, do đó không thể có nhiệt tình và quyết tâm thực hiện nó một cách tích cực, triệt để và sáng tạo. Vì vậy đi đôi với thái độ đúng, còn phải luôn luôn tự bồi dưỡng cho mình nhằm củng cố và nâng cao không ngừng tình cảm và ý chí chiến đấu cách mạng. Có được cơ sở tinh thần và tư tưởng này thì cũng sẽ có được mọi biện pháp tích cực, sáng tạo nhằm giáo dục, tổ chức động viên đông đảo đảng viên và quần chúng thực hiện nghị quyết của Đảng, mang lại hiệu quả cao nhất.

Yêu cầu nghiêm chỉnh và triệt để chấp hành nghị quyết, chính sách của Đảng còn đòi hỏi chúng ta phải nâng cao ý thức tổ chức và kỷ luật chặt chẽ. Vấn đề này đang đặt ra một cách cấp thiết, nhất là hiện nay chúng ta đang ở trong thời chiến. Yêu cầu đáp ứng cho chiến tranh, cho tiền tuyến, bảo đảm chiến thắng đế quốc Mỹ, đồng thời bảo đảm xây dựng thắng lợi cơ sở vật chất và kỹ thuật của chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc là rất khẩn trương, có ý nghĩa sống còn. Mỗi quyết định hoặc mệnh lệnh của Đảng và Nhà nước đều có quan hệ trực tiếp đến thắng lợi của cuộc chiến đấu và công cuộc xây dựng tương lai của đất nước. Phải nâng cao ý thức kỷ luật thời chiến. Lúc này chần chừ, do dự đối với nghị quyết, mệnh lệnh của Đảng và Nhà nước, làm phân tán ý chí và lực lượng của Đảng, làm phạm tội lớn.

Đi đôi với việc tăng cường hơn nữa giáo dục ý thức tổ chức và kỷ luật chấp hành nghiêm chỉnh triệt để đường lối, chính sách, nghị quyết, chỉ thị của Đảng, cần phải nghiêm khắc phê bình và thi hành kỷ luật đối với những cơ quan hoặc cán bộ, đảng viên không nghiêm chỉnh chấp hành và chấp hành sai lệch đường lối, chính sách, nghị quyết, chỉ thị của Đảng. Lâu nay chúng ta chưa chú ý đầy đủ mặt này; do nhu nhược hữu khuynh và do thiếu kiểm tra chặt chẽ. Cần phải tăng cường công tác kiểm tra việc chấp hành đường lối, chính sách, nghị quyết, chỉ thị của Đảng để kịp thời uốn nắn những thiếu sót, lệch lạc, hoặc phê bình và thi hành kỷ luật nếu cần thiết.

Phải kiên quyết chống thái độ tùy tiện trong việc chấp hành nghị quyết của Đảng. Nghị quyết đã ban hành nhưng không phù hợp với ý muốn và quan điểm chủ quan của mình thì không tích cực thực hiện hoặc thực hiện một cách qua loa, đại khái, thậm chí còn bàn lùi "xét lại". Phải chấm dứt tác phong rất xấu là khi tập thể bàn bạc, có ý kiến khác nhau không đem thảo luận cho ra lẽ để đi tới nhất trí, thành nghị quyết chung; trái lại mỗi người một ý, tùy tiện hiểu, giải thích và làm theo quan điểm riêng của mình, làm cho ý chí và hành động của Đảng bị phân tán, sức

manh của Đảng bị giảm sút. Đó là biểu hiện thiếu tính đảng nghiêm trọng.

Để nâng cao hiệu quả của việc chấp hành đường lối, chính sách nghị quyết của Đảng, còn phải nâng cao trình độ tổ chức, năng lực lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện của các cơ quan lãnh đạo của Đảng; đồng thời hết sức coi trọng việc bồi dưỡng những hiểu biết về kinh tế, kỹ thuật, nghiệp vụ chuyên môn, về khoa học quân sự và lãnh đạo chiến tranh cho đảng viên và cán bộ, nhất là các cán bộ giữ các cương vị phụ trách. Làm được như vậy, chúng ta sẽ phát huy được đầy đủ sức mạnh nhất trí của toàn Đảng, hướng hành động của đông đảo đảng viên và quần chúng thống nhất giành những thắng lợi cao nhất

II - Chủ động ngăn ngừa và giải quyết tốt những hiện tượng mất đoàn kết trong quan hệ cá nhân giữa một số cán bộ ở một số tổ chức của Đảng

Đối với tình hình mất đoàn kết trong quan hệ cá nhân giữa một số cán bộ ở một số tổ chức của Đảng hiện nay, có những khuynh hướng đánh giá khác nhau. Có khuynh hướng nhấn mạnh quá đáng tính nghiêm trọng và phổ biến của nó, đi đến bi quan, và giải quyết thiếu khách quan, toàn diện. Ngược lại, cũng có khuynh hướng xem thường, dẫn đến thái độ vô trách nhiệm. Chúng tôi cho rằng cả hai cách nhìn này đều không đúng đắn.

Phải nhận rằng trong quan hệ giữa các đảng viên chúng ta, ở tuyệt đại đa số đồng chí là tốt. Tình thương yêu đồng chí giữa những người bạn chiến đấu và cùng lý tưởng được xây dựng, củng cố và nâng cao không ngừng. Mối quan hệ tình cảm này được xây dựng trên cơ sở của sự thống nhất về tư tưởng, về phương hướng chính trị chung và các nhiệm vụ đấu tranh cụ thể của Đảng. Tuy nhiên, trong Đảng vẫn tồn tại những xích mích, mất đoàn kết trong quan hệ cá nhân giữa một số ít cán bộ lãnh đạo, trong một số tổ chức của Đảng. Điều này rất không lành mạnh, phản ánh

ý thức của các giai cấp không phải vô sản còn ảnh hưởng nặng trong số đồng chí này.

Hiện nay tình trạng mất đoàn kết trên xảy ra không những chỉ ở cấp cơ sở, mà cả các cấp trên, kể cả ở một số ngành hoặc Bộ ở trung ương; có nơi đã kéo dài trong nhiều năm, trải qua nhiều lần giải quyết vẫn chưa được tốt. Cá biệt, có nơi nghiêm trọng mang tính chất bè phái. Gần đây, do chúng ta tăng cường giáo dục tư tưởng, bao gồm giáo dục trong chính huấn, đồng thời kết hợp giải quyết những biện pháp về tổ chức, mặt khác, được động viên bởi nhiệt tình chống Mỹ, cứu nước, tình hình đã tiến bộ hơn những năm trước nhiều. ở nhiều nơi, tình trạng mất đoàn kết đã được giải quyết tốt; một số nơi còn lại, tình hình được cải thiện hơn. Tuy nhiên, chúng ta vẫn phải hết sức quan tâm tiếp tục giải quyết cho tốt. Theo tình hình chúng tôi nắm được, thì có nơi, 10% số xí nghiệp, công trường hiện còn tình trạng mất đoàn kết trong quan hệ cá nhân giữa một số cán bộ lãnh đạo; cá biệt, có nơi phổ biến hơn, tới quá nửa số đơn vị trực thuộc tỉnh xảy ra thiếu đoàn kết. Đó là chưa nói tới những hiện tượng phổ biến "bằng mặt, không bằng lòng", thiếu thật sự công tác chặt chẽ với nhau giữa một số đồng chí cán bộ lãnh đạo. ở những nơi xảy ra tình trạng trên, tùy theo mức độ khác nhau, song nói chung đều tác hại đến nhiều mặt, vừa ảnh hưởng xấu đến công tác, lại làm hại sự thống nhất tư tưởng và hành động của các đảng viên và quần chúng trong đơn vị, trong ngành, ảnh hưởng đến đoàn kết nội bộ của cấp dưới, đến tình cảm đồng chí và uy tín của cơ quan lãnh đạo, v.v...

Nhưng mặt khác, cần thấy rằng, ở những nơi có tình trạng không tốt trên, kể cả những nơi xảy ra mất đoàn kết nghiêm trọng, không phải mọi vấn đề đều phát triển theo hướng xấu; trái lại mặt tích cực vẫn là mặt căn bản, các yếu tố tích cực vẫn đang được phát huy, tuy có bị hạn chế. Bản thân mỗi đồng chí có khuyết điểm làm xảy ra sự mất đoàn kết, trong thâm tâm của mình, vẫn có ý thức muốn làm tốt nhiệm vụ và yêu cầu của Đảng, nói chung đều nhất trí với đường lối, chính sách, nghị quyết của

Đảng, thấy phải giữ gìn nguyên tắc tổ chức của Đảng, và đều có ý thức về trách nhiệm của mình đối với đời sống quần chúng và sự nghiệp của Đảng; nghị quyết, chính sách của Đảng nói chung vẫn được thực hiện. Tuy nhiên, những tư tưởng và tác phong sai lầm của họ đã cản trở và hạn chế ý muốn và kết quả việc làm của họ.

Khi ngăn ngừa và giải quyết tình hình mất đoàn kết, chúng ta phải biết phát huy mặt căn bản và tích cực trên, đồng thời chỉ rõ những nguyên nhân và phương hướng khắc phục thiếu sót đang phạm phải.

Để khắc phục thiếu sót mất đoàn kết, trước hết phải giúp cho mỗi đồng chí làm xẩy ra quan hệ không tốt trên có ý thức sâu sắc về trách nhiệm của mình trước Đảng và quần chúng, thấy rõ và thấm thía về những tổn hại do sự mất đoàn kết - mà mình có phần trách nhiệm gây ra, để có quyết tâm và chủ động giải quyết. Cần làm cho các đồng chí, và nói chung cơ quan lãnh đạo ở những nơi này hiểu rõ rằng, vì sự mất đoàn kết của mình mà uy tín lãnh đạo của mình bị giảm sút lớn, mình đã nêu một gương rất xấu, ảnh hưởng xấu đến cấp dưới, đến các đảng viên khác. Kể cả những nơi sự mất đoàn kết xẩy ra còn nhỏ, chưa có ảnh hưởng rộng, cơ quan lãnh đạo cũng không được coi thường, xoa dịu, bỏ qua không tích cực giải quyết. Trái lại phải hết sức nghiêm túc đối với vấn đề này. Phải kịp thời ngăn chặn, không nên để vấn đề nhỏ phát triển thành lớn.

Để ngăn chặn và giải quyết vấn đề mất đoàn kết giữa một số cán bộ, cần phải hết sức coi trọng việc bồi dưỡng và nâng cao phẩm chất, đạo đức cộng sản chủ nghĩa và tinh thần yêu thương, tôn trọng đồng chí tích cực đấu tranh chống các biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân. Qua việc xem xét nhiều vụ mất đoàn kết giữa một số cán bộ trong một số tổ chức của Đảng, thì nguyên nhân chủ yếu có tính chất phổ biến làm nảy ra mất đoàn kết là do tư tưởng cá nhân chủ nghĩa, biểu hiện dưới nhiều hình thức, nhiều khía cạnh. Những tư tưởng xấu này lại tồn tại trong cán bộ lãnh đạo, nên có ảnh hưởng lớn. Từ chỗ vì không được thỏa mãn về địa vị "tín

nhệm" trước cấp trên, đi đến đánh giá và không phục lẫn nhau, thường chống chọi nhau, không những không tìm hiểu, học tập ưu điểm của nhau, trái lại còn bới móc khuyết điểm, làm mất ảnh hưởng của nhau. Hoặc tự phụ, tự đắc cho chỉ có ý kiến của mình mới là đúng, là phải, coi thường người khác, thấy người khác có ý kiến phản đối mình thì cho là họ coi thường, đánh giá mình thấp, từ đó đi đến thành kiến, mâu thuẫn, chống đối nhau trên nhiều vấn đề về công tác hoặc sinh hoạt. Hoặc vì lo "bảo vệ" uy tín cá nhân, giành nhau về ảnh hưởng, quyền hạn nên mâu thuẫn sâu sắc với nhau, v.v... Những lập luận cho rằng vì nguyên tắc, chế độ, chức trách, nhiệm vụ không được quy định rõ ràng, hoặc vì sự thiên lệch của cấp trên, nên làm nảy ra mất đoàn kết, là hoàn toàn không đúng. Đó chỉ là lý do để che giấu cho tư tưởng cá nhân chủ nghĩa mà thôi! Đương nhiên, nếu làm tốt việc quy định chế độ chức trách thì vẫn tốt, khiến cho chủ nghĩa cá nhân mất chỗ dựa dẫm. Song giải quyết vấn đề không phải là ở chỗ đó. Thực tế cho biết, rất nhiều nơi, chế độ, chức trách chưa được quy định cụ thể, nhưng nội bộ cán bộ lãnh đạo vẫn đoàn kết tốt. Ngược lại, có nơi các vấn đề trên được viết thành văn bản rất rõ ràng, tỉ mỉ, những nội bộ vẫn lủng củng.

Đấu tranh khắc phục chủ nghĩa cá nhân không phải chỉ một chiều phê phán, đả kích các biểu hiện xấu của nó, mà trước hết là phải chú ý đề cao và bồi dưỡng phẩm chất, đạo đức cộng sản chủ nghĩa cho đảng viên, trên cơ sở đó, phân tích phê phán và động viên ý thức tự giác của đảng viên đó sửa chữa khuyết điểm của mình. Thật thế, một đảng viên có tu dưỡng đầy đủ về ý thức hết lòng, hết sức phục vụ Đảng, phục vụ nhân dân không điều kiện, ý thức chăm lo cống hiến thật nhiều cho cách mạng, không mảy may đòi hỏi địa vị, đãi ngộ, ý thức khiêm tốn học hỏi quần chúng, mình vì mọi người, v.v... thì mới nhận thức rõ ràng sâu sắc và kiên quyết đấu tranh khắc phục tư tưởng địa vị, tự cao tự phụ, sĩ diện cá nhân, v.v... còn tồn tại ở mình. Vừa qua nơi nào biết coi trọng giáo dục và động viên mặt này của đảng viên thì tìm ra được lối thoát trong việc giải quyết

tư tưởng, tạo điều kiện thuận lợi để kiểm thảo và thanh toán những mắc mứu với nhau giữa các đảng viên. Ngược lại, nơi nào chỉ một chiều kịch liệt phê phán, đả kích sai lầm cá nhân chủ nghĩa thì tư tưởng thường không được nâng cao.

Giữa các đảng viên, cần xây dựng ý thức biết yêu thương, tôn trọng lẫn nhau, dễ dàng nhân nhượng nhau trên những vấn đề cụ thể không thuộc nguyên tắc, tha thứ cho nhau những vấn đề thuộc về sinh hoạt không quan trọng, "chín bỏ làm mười", không nên chấp nhặt vụn vặt. Còn đối với mình thì ngược lại phải rất nghiêm khắc, chặt chẽ. Kinh nghiệm cho biết, nhiều khi chỉ vì quá chú ý đến những vấn đề vụn vặt trong sinh hoạt, tranh chấp ý kiến trên mọi vấn đề cụ thể, hoặc phê phán, chê trách việc làm của nhau một cách không thận trọng, mà thành ra hiểu lầm nhau, găng với nhau, "giữ miếng, dè chừng", đi tới tìm bói khuyết điểm của nhau, quan hệ với nhau trở nên căng thẳng. Đó là tác phong xấu gây nên hậu quả tai hại, cần phải chấm dứt.

Trong yêu cầu bồi dưỡng và nâng cao phẩm chất, đạo đức, cũng như trong việc xây dựng quan hệ đúng đắn giữa các đảng viên với nhau, các đồng chí phụ trách chủ chốt (bí thư hoặc thủ trưởng) có trách nhiệm rất lớn. Các đồng chí là ngọn cờ đoàn kết thống nhất ở mỗi tổ chức của Đảng, là trung tâm tập hợp các cán bộ, đảng viên khác chung quanh cơ quan lãnh đạo. Vì vậy, các đồng chí phải rất vô tư, phải nêu gương sáng về phẩm chất, đạo đức, về xây dựng mối quan hệ đúng đắn giữa các đảng viên. Kinh nghiệm cho thấy, ở nơi nào khi mới xảy ra một số điều không tốt trong quan hệ cá nhân giữa một số cán bộ lãnh đạo, nhưng đồng chí phụ trách chủ chốt nghiêm khắc với mình, ra sức sửa chữa khuyết điểm, không sa vào sự tranh chấp cá nhân, đồng thời thành tâm giúp đỡ và tôn trọng đồng chí, không thành kiến, chấp nhặt, thì mọi vấn đề sẽ được giải quyết tốt. Nơi nào ngược lại, thì mâu thuẫn thêm sâu sắc, vấn đề khó giải quyết.

Để chủ động ngăn ngừa và giải quyết tốt các hiện tượng mất đoàn kết trong quan hệ cá nhân giữa một số cán bộ trong một số tổ chức của Đảng, còn phải ra sức đề cao nguyên tắc sinh hoạt dân chủ, tập thể và tác phong đi đường lối quần chúng, khắc phục tệ quan liêu, mệnh lệnh, độc đoán, gia trưởng. Thiếu sót về mặt này cũng là một nguyên nhân quan trọng và phổ biến gây nên tình trạng mất đoàn kết ở nhiều nơi. Đồng chí phụ trách ỷ vào quyền hành hoặc năng lực của mình, quyết định mọi vấn đề, bao choán hết cả, coi thường người khác, đôi khi còn nạt nộ, truy trừ... làm cho các đồng chí cùng cấp hoặc cấp dưới bất mãn, đi đến chống đối lại, hoặc không cộng tác chặt chẽ, không phê bình giúp đỡ, thậm chí còn tìm những sơ hở để thất buộc, đối phó lại. Hoặc có trường hợp vì thái độ và tác phong nóng nảy, mệnh lệnh, thiếu thuyết phục, chờ đợi, mà làm cho quan hệ với nhau trở thành căng thẳng.

Những thiếu sót trên nếu kịp thời giải quyết, trở lại thực hành đúng nguyên tắc sinh hoạt dân chủ, tập thể và tác phong công tác đi đường lối quần chúng, thì những xích mích và mâu thuẫn xảy ra tương đối dễ giải quyết. Nếu để kéo dài, hơn nữa chủ nghĩa cá nhân xen vào thì càng thêm sâu sắc

Thiếu sót về quan liêu, mệnh lệnh, độc đoán gia trưởng là thiếu sót, trước hết từ phía người phụ trách. Vì vậy các đồng chí này phải chủ động và tích cực giải quyết. Tuy nhiên, các đồng chí khác cũng có trách nhiệm quan trọng, phải với thái độ cùng phụ trách và xây dựng, vô tư và tạo mọi điều kiện để cùng nhau sửa chữa tốt.

Giải quyết tình hình mất đoàn kết cá nhân giữa một số cán bộ lãnh đạo ở trong một số tổ chức của Đảng không phải chỉ là việc riêng của số đồng chí này, đương nhiên, họ có trách nhiệm chủ yếu. Các đảng viên khác cũng có trách nhiệm lớn của mình. Kinh nghiệm cho biết, nếu chỉ đóng cửa để phê bình, kiểm thảo trong cán bộ lãnh đạo thì vấn đề không thể giải quyết tốt, thậm chí còn không giải quyết được, nếu tình trạng mất

đoàn kết đã ảnh hưởng rộng trong nhiều đảng viên cấp dưới, hoặc đã trở thành bè cánh như ở một đôi nơi đã xảy ra. Vì vậy, đi đôi với việc tăng cường giáo dục tư tưởng, đẩy mạnh tự phê bình và phê bình trong nội bộ các cán bộ lãnh đạo, còn cần phải giáo dục và nâng cao trách nhiệm tham gia xây dựng của các đảng viên khác. Song phải tùy theo sự cần thiết và phạm vi ảnh hưởng của vấn đề đã xảy ra mà ấn định yêu cầu và phạm vi cần phát động của đảng viên cấp dưới tham gia.

ở những nơi có tình hình mất đoàn kết nghiêm trọng, kéo dài, ảnh hưởng rộng, hoặc đã hình thành bè cánh chống đối nhau, thì cần phải dựa vào chi bộ, giáo dục rộng rãi cho các đảng viên, nâng cao tư tưởng, lập trường và trách nhiệm xây dựng Đảng cho họ, đẩy mạnh tự phê bình và phê bình trong mỗi người và tập thể chi bộ, trên cơ sở đó tham gia củng cố và tăng cường đoàn kết chung trong đảng bộ. Vừa qua một số nơi làm như thế thì kết quả thu được tốt.

Qua việc xem xét và giải quyết tình hình đoàn kết nội bộ ở nhiều nơi, chúng tôi còn thấy công tác cán bộ có ý nghĩa rất quan trọng. Nếu hiểu và nắm cán bộ chắc, bố trí, sử dụng cán bộ đúng và quản lý cán bộ chặt chẽ, tốt, thấy rõ ưu điểm, nhược điểm và điều kiện công tác, quan hệ về mọi mặt của họ, kịp thời phát hiện và ngăn chặn những sai sót lệch lạc của họ thì góp phần rất lớn vào việc tăng cường đoàn kết trong các cán bộ. Ngược lại, thì ảnh hưởng nhất định đến tình hình xấu trong quan hệ nội bộ cán bộ.

Chúng ta phải phấn đấu làm thật tốt công tác cán bộ, góp phần tăng cường đoàn kết trong các tổ chức của Đảng. Việc này các cơ quan và cán bộ tổ chức, kiểm tra có trách nhiệm quan trọng giúp cấp ủy lãnh đạo; song chính cấp lãnh đạo, các đồng chí bí thư và phó bí thư, thủ trưởng và phó thủ trưởng phải hết sức quan tâm chỉ đạo và trực tiếp làm cho tốt. Trước hết phải nắm khâu bố trí cán bộ, đồng thời trực tiếp quản lý chặt chẽ các cán bộ lãnh đạo dưới quyền mình, thường xuyên gặp gỡ và kịp

thời phê bình giúp đỡ ý kiến cho họ sửa chữa khuyết điểm và nhược điểm, phát huy ưu điểm, kịp thời giải quyết ngay từ đầu những mầm mống có thể gây ra mất đoàn kết trong quan hệ cá nhân giữa các cán bộ lãnh đạo cấp dưới. Làm tốt những việc trên thì mới có thể thực hiện tốt phương châm lấy giáo dục làm chính trong việc giải quyết tình hình mâu thuẫn nội bộ cán bộ. Nếu không, để cho mâu thuẫn phát triển tới mức trầm trọng, sâu sắc, thì khó tránh khỏi việc dùng biện pháp cuối cùng là điều, chuyển cán bộ đi nơi khác. Đó là điều chúng ta không muốn.

Hiện nay những việc trên chưa được làm tốt. Nhiều đồng chí lãnh đạo cấp trên chưa làm tốt công tác quản lý và giáo dục cán bộ của mình, nên thường là không chủ động, để cho tình hình mất đoàn kết phát triển sâu sắc mới chạy theo để giải quyết. Cần phải kiên quyết sửa chữa thiếu sót này.

Trên đây là mấy ý kiến bước đầu góp phần vào việc tăng cường đoàn kết thống nhất ở trong các tổ chức của Đảng hiện nay. Vấn đề này đang được Đảng ta hết sức quan tâm. Trung ương Đảng và Hồ Chủ tịch thường xuyên chỉ thị cho chúng ta phải giải quyết tốt yêu cầu này. Đáp ứng lòng mong mỏi của Người, của Trung ương, mỗi người chúng ta đều có trách nhiệm góp phần tích cực của mình, ra sức phát huy truyền thống tốt đẹp của Đảng, làm cho sự đoàn kết thống nhất của Đảng mỗi ngày thêm củng cố vững chắc hơn.